

Uuden lastensairaalan varhaiskasvatussuunnitelma 2025

Varhaiskasvatus sairaalassa on osa lapsen hyvää hoitoa ja kuntoutusta. Se perustuu laadukkaaseen pedagogiseen toimintaan, jota arvioimme ja kehitämme säännöllisesti.

Lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen myös sairaalassa (540/2018 Varhaiskasvatuslaki). Sairaalan varhaiskasvatus perustuu Valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin 2022. Varhaiskasvatusta järjestetään inklusioperiaatteen mukaisesti, jolloin kaikilla lapsilla on mahdollisuus osallistua omalla tavallaan tuen tarpeista, vammaisuudesta tai kulttuurisesta taustasta riippumatta.

Varhaiskasvatus sairaalassa on yksilöllistä, lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista tukevaa toimintaa, jonka lähtökohtana ovat lapsen kokemukset, hänen vointinsa ja jaksamisensa, mielenkiinnon kohteensa, osaamisensa sekä vahvuutensa. Leikki ja muu pedagoginen toiminta motivoi lasta ja on iloa tuottavaa toimintaa. Se vaikuttaa lapsen mielialaan ja sitä kautta myös kuntoutumiseen ja toimintakykyyn.

Sairaalan varhaiskasvatuksessa painotamme erityisesti lapsen sensitiivistä kohtaamista ja vuorovaikutusta. Kuuntelemme lasta ja pysähdymme hänelle merkittävien asioiden äärelle. Näemme lapsen ainutkertaisena ja sairaalassaolostaan huolimatta aktiivisena toimijana, jonka osallisuutta pyrimme vahvistamaan. Lapsen kanssa käymämme keskustelu on lähtökohtana sille, millaisia asioita lapsi toivoo hänen kanssaan tehtävän ja mitä voimme hänelle tarjota.

Lapsella on usein sairaalassa mukanaan vanhempi tai muu aikuinen tärkeä ihminen. Kohtaamme myös heidät kunnioittavasti ja arvostavasti, jolloin mahdollistuu avoin, luottamuksellinen ja hyvä yhteistyö lapsen parhaaksi. Lisäksi tuemme lapsen ja vanhemman välistä varhaista vuorovaikutusta.

Uuden lastensairaalan leikki- ja nuorisotoiminnassa työskentelee varhaiskasvatuksen erityisopettaja, neljä varhaiskasvatuksen opettajaa, nuoriso-ohjaaja ja kaksi lastenhoitajaa, joista toisen toimipiste sijaitsee Jorvin sairaalassa. Lisäksi Uudessa lastensairaalassa työskentelee Helsingin seurakuntayhtymän osa-aikainen varhaiskasvatuksen opettaja.

Neljännän kerroksen leikki- ja nuorisotoiminnan tila on monipuolinen leikki- ja oppimisympäristö, jonne lapsi voi vapaasti tulla vanhempiensa kanssa. Kulkuluvalla tilaan pääsee myös iltaisin ja viikonloppuisin. Oppimisympäristö jatkuu läheiseen puistoon ja terassille, jossa sijaitsee lasten

leikki- ja nuorisotoiminnan henkilökunta työskentelee osastoilla, potilashuoneissa sekä leikki- ja nuorisotoiminnan tiloissa.

Teemme yhteistyötä myös muiden sairaalassa lasta hoitavien ja kuntouttavien henkilöiden kanssa (esimerkiksi hoitohenkilökunta, puhe-, toiminta-, ravitsemus- ja fysioterapeutit, kuntoutusohjaajat, vapaaehtoiset, sairaalakoulun ja Helsingin seurakuntayhtymän työntekijät). Teemme merkintöjä kohtaamisista lapsen kanssa sairaalan potilastietojärjestelmään. Pedagoginen dokumentointimme tuottaa tietoa muun muassa lapsen taidoista, kiinnostuksen kohteista, vahvuuksista, tuen tarpeesta ja mielialasta, mikä voi olla merkityksellistä tietoa muille lapsen kanssa työskenteleville sairaalan ammattilaisille.

Tuemme varhaiskasvatuksen polkua päiväkodista sairaalaan ja takaisin. Sairaalan leikki- ja nuorisotoiminnasta voidaan tarvittaessa olla vanhemman luvalla yhteydessä lapsen varhaiskasvatustyksikköön.

Varhaiskasvatuksen oppimisen alueet

Varhaiskasvatus sairaalassa on eheytettyä, eri oppimisen alueita yhdistelevää toimintaa. Oppimisen alueet ovat samat kuin yleisessä varhaiskasvatuksessa.

Kielten rikas maailma

Vahvistamme lapsen kielellisiä taitoja ja valmiuksia sekä kielellisen identiteetin kehittymistä. Keskeistä on vuorovaikutus lapsen kanssa. Tarjoamme lapselle monipuolisesti luettavaa. Keskustelemme, loruilemme, laulamme, leikimme ja pelaamme lapsen kanssa. Huomioimme toiminnassa lapsen kehitystason sekä mahdollisen puhetta korvaavien kommunikaatiomuotojen tarpeen (esimerkiksi kuvatuki).

Ilmaisun monet muodot

Tarjoamme lapselle mahdollisuuksia ilmaista itseään musiikin, kuvallisen ilmaisun, kädentaitojen sekä draaman keinoin. Leikki- ja nuorisotoiminnassa on monipuoliset musiikin tuottamisen välineet sekä Ateljee Nytyi, jossa on mahdollisuus piirtää, maalata, muovaila ja tehdä erilaisia käden töitä. Mahdollistamme samat asiat myös potilashuoneissa viemällä sinne tarpeellista välineistöä ja ohjaamalla lasta. Draaman keinoja hyödynnämme muun muassa käsinukkejen ja pöytäteatterin avulla. Keskeistä on oppimisen ilo, oivaltaminen, luovuus ja onnistumisen kokemus.

Minä ja meidän yhteisömme

Kohtaamme lapsen ainutkertaisena yksilönä ja hänen minuuttaan sekä itsetuntoaan vahvistavalla tavalla. Kuuntelemme lasta ja pohdimme yhdessä lasta askarruttavia elämänskysymyksiä. Annamme myös tilaa lapsen ihmettelylle, kokemuksille ja oivalluksille. Huomioimme lapsen perheen, lähiympäristön ja viiteryhmän osana lapselle tärkeää yhteisöä sekä elinympäristöä. Tähän liittyviä teemoja ovat erilaiset kulttuurit, suvaitsevaisuus, toisten kunnioittaminen, ystävyys, erilaiset katsomukset ja tavat tarkastella maailmaa sekä vuodenkierron juhlat.

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Leikki on lapselle ominainen tapa toimia ja tutkia ympäröivää maailmaa. Leikki tuottaa lapselle mielihyvää ja iloa ja on myös sitä kautta erityisen tärkeää sairaalassa. Leikki edistää lapsen toipumista ja kuntoutumista sekä vähentää lapsen kokemaa stressiä.

Uudessa lastensairaalassa lapsella on monipuolisia mahdollisuuksia erilaisiin leikkeihin sekä potilashuoneissa että leikkiosastolla. Lapsella on myös mahdollisuus käsitellä kokemuksiaan sairaala-leikin kautta. Leikkivälineet ovat osin aitoja sairaalavälineitä, ja saatavilla on myös aiheeseen liittyvää lastenkirjallisuutta.

Omaleimaisen sairaalaleikin lisäksi lapsella on mahdollisuus myös muuhun tutkimiseen ja toimimiseen, kuten esimerkiksi leipomiseen opetuskeittiö Hosulissa. Leikkiosaston vesi- ja hiekkaleikkihuone Tuutikissa lapsi voi leikkiä luonnosta tutuilla materiaaleilla erilaisten välineiden avulla. Aistihuone Nipsussa lapsi voi rentoutua ja nauttia erilaisista aistikokemuksista. Osastojen potilastabeleilla on tarjolla lapsille erilaisia sovelluksia, esimerkiksi Lukulumo-sovellus ja pelejä.

Kasvan, liikun ja kehityn

Kannustamme ja ohjaamme lasta arvostamaan itseään sekä toimimaan ja liikkumaan oman tilanteensa ja toimintakykynsä sallimissa rajoissa. Leikkiosastolta löytyy liikuntavälineitä ja tilaa liikkumiseen. Myös erilaiset huoneet mahdollistavat leikkimisen ja liikkumisen eri tavoin.

Edistämme myönteistä suhtautumista ruokaan, ruokailutilanteisiin, terveyteen ja hygieniaan erilaisin lapselle ominaisin keinoin kuten esimerkiksi leikkien, kädentöin, loruin ja lauluin. Mielekkään toiminnan kautta syntyy usein luonteva yhteys lapseen, jolloin hänen on helpompi ilmaista itseään ja kertoa ajatuksistaan.

